

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради Української РСР

◆ № 137 ◆ Четвер, 18 липня 1991 року ◆

Ціна 10 коп.

НЕ ЗГАСНЕ ТОЙ ВОГОНЬ...

Україна відсвяткувала свій День незалежності.

Політично зважено і стримано.

На урочистих зборах у Палаці «Україна» в своїй промові Леонід Кравчук запропонував хвилююче мовчання вшанувати пам'ять усіх полеглих за незалежність України. Без розшифровки і політичних акцентів. Бо жертви, як відомо, страму не мають, а загинули вони, по-різному розуміючи і свободу України, і її незалежність, і частя народу, а скорбота — річ інтернаціональна й поєднує всіх десь у тому, що душою зветься... «Наше покоління несе на своїх плечах тягар справ, недовершених предками; і відповідальність перед нащадками. Ми не маємо права не виконати заповітів батьків і не виправдати сподівання дітей. Будемо ж гідними цієї відповідальності і не відступимо перед будь-якими випробовуваннями!» — сказав Голова Верховної Ради України.

(Закінчення на 9-й стор.)

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ПРЕЗИДІЯ Ради Федерації незалежних профспілок України прийняла рішення про проведення дня єдиних профспілкових дій за права та інтереси трудящих суверенної України. Визначено за асоційно у рамках днів з 1 по 5 вересня 1991 року провести Всукраїнські загальні профспілкові збори «Про дії профспілок по посиленню захисту соціально-економічних інтересів трудящих та забезпеченню гарантій їх прав».

НАРОДНІ промисли, релігійні вірування та обряди різних етнічних груп, які мешкають Волинський район, вивчаються експедицією Донецького краєзнавчого музею. Вони розпочали роботу в селах області, де мешкають українці, росіяни, греки, представники інших націй.

Поїхали

ФАВОРИТИ ЗАПРЯГЛИСЯ

Після того, як вершники колгоспу «Перемога комунізму» Лохвицького району Полтавщини привезли торік з Всесоюзних кіно-спортивних змагань половину призу, слава про них докотилася до «краю землі». Один з далекодільних рекламно-торговельних кооперативів за свій коштів взявся перевезти через усю країну рисів, вершників та інвентар, а також утримувати їх.

На фаетонах і двоколках лохвицькі візники кататимуть японських туристів та інших гостей Владивостока. Зиск у валюті матимуть і кооператив, і колгосп.

Інформагентство «Буро-ІКС»

Фото Аркадія СЛАВУЦЬКОГО.

Детективчик

ОСЬ ВАМ І ПРАВДА...

Певно, мало хто з читачів сумської обласної газети «Ленінська правда» сьогодні вже й пам'ятає лист групи «комуністів і безпартійних виборців», що його вмістила газета наприкінці минулого року. Опус, просякнутий гнівом і обуренням, в основному присвячувався народним депутатам УРСР О. Воробйову, якого автори вимагали за негідну поведінку покарати «аж до позбавлення депутатських повноважень». Дісталося й народним депутатам СРСР Г. Козину та Д. Павличку, які будімо «ліють бруд на країну, власний народ, на всіх комуністів».

Для Олександра Воробйова і Геннадія Козина ця публікація не була несподіванкою. У ході передвиборної кампанії партійні засоби масової інформації багато уваги приділяли мало відомим до того особам інженера-програміста і викладача інституту. Громадська думка про них формувалася, переважно, «компотними матеріалами», що, врешті-решт, дало закономірний, хоча і несподіваний для номінальних результатів — Воробйов і Козин більш ніж впевнено виграли боротьбу.

Якщо раніше кожна негативна кореспонденція дедалі більше піднімала рейтинг опальних кандидатів, то тепер ситуація докорінно змінилася. Але цього не врахували в «Ленінській правді», продовжуючи час від часу

пінжити обранців народу дошкульними випадами. І нічого б у цьому поганого у наш вік плюралізму не було, якби критика подавалася зважено, в коректній формі. Однак цією умовою газета знехтувала, за що, врешті-решт, і поплатилася. Г. Козін розцінив «лист шестні», висловлені в ньому звинувачення таними, що плямують його честь і гідність як громадянина, народного депутата і звернувся до правосуддя. Три дні знадобилося, щоб Зарічний народний суд міста Сум під головуванням Н. Прокурдіної оголосив свій вердикт за безпрецедентною справою: «Ленінській правді» публічно вибачитися перед депутатом, сплатити йому у вигляді компенсації за моральні збитки 10 тисяч карбованців.

Ближчим часом у судовому засіданні буде розглядатися аналогічний позов до газети народного депутата УРСР О. Воробйова, який виставив «Ленінській правді» рахунок на 56,4 тисячі карбованців.

Цікава деталь детективного сюжету: точно встановлено, що надрукований в газеті лист — фальшивка. У всякому разі знайти авторів — працівників науково-виробничого об'єднання імені Фрунзе прокуратури не вдалося.

Віталій МАКСЮТЕНКО, власний кореспондент «Голосу України». Суми. Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Шукайте спонсора

ВІСНУВАННЯ З КОЛГОСПНОЇ КИШЕНІ

Нахоського сільськогосподарського планується найближчим часом перейти на орендну форму господарювання. Групи із спеціалістів сільськогосподарства відірваною навчальною роцці. Сти-дотоміе виму від державної,

учням сплачуватимуть підприємства, колгоспи і радгоспи. На основі договорів учні вступатимуть до технікуму лише за результатами співбесіди.

Іван КАЛІНИЧЕНКО, власний кореспондент «Голосу України». Херсонська область.

Телеграфним рядком з Кіровограда

МУЗЕЙ КЛАСИКА

Фонд Володимира Винниченка засновано Кіровоградською організацією Спілки письменників України. Найголовнішими завданнями його є створення музею і встановлення пам'ятника письменникові. Для збирання коштів відкрито спеціальний рахунок № 000700828 МФО 323011 в акціонерно-комерційному Агроспромишленому банку «Україна» по Кіровоградській області. Кошти направляти за позначкою «Фонд Володимира Винниченка».

ГОТУЯТЕ ДОЛАРИ

Підвищення цін підняло цифру заланованого дефіциту міського бюджету з 13,3 до 40 мільйонів карбованців. Щоб не ставити під загрозу виконання плану будівництва міста, VI сесія Кіровоградської міської Ради прийняла рішення до 10 відсотків квартир виділити для продажу на аукціоні та за конвертовану валюту.

НА МОРОЗИВО — ЗА ОЗИВ

Юні бізнесмени — не новина для Кіровограда. Торік школярі жваво торгували вечірньою газетою міськради, а нічний час до справи прилучився й комітет у справах молоді міськвиконкому, очолюваний С. Алімовим. Організовані комітетом школярі реалізують близько 100 ящиків морозива за день.

ГЛАСНІСТЬ ТАК ГЛАСНІСТЬ

Депутати міськради на черговій сесії прийняли рішення про створення міської теле- та інформаційно-публіцистичної радіопрограми. Ефір — по 20 хвилин щотижня. Вартість програм — 161,5 тисячі карбованців.

ДО КІЛЯ ПО КІЛЬКУ

На традиційний «кільський» тиждень їздила до Німеччини делегація на чолі з головою міськради В. Мухимим. Німцям сподобалися дитячі фольклорні колективи нашого міста, а мер підписав декілька торговельно-економічних угод.

«КІРОВОГРАД — МАНЧЕСТЕР — ТРАНЗИТ»

Під такою назвою планується у вересні-жовтні поточного року випустити книгу відомого футболіста, гравця збірної СРСР Андрія Канчельскіса.

Сергій ЗАПОРОЖАН.

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

(Закінчення. Початок на 2-й стор.).

Звичайно, радію, що віковічна мрія мого народу нарешті починає збуватися. Але не варто перебільшувати зробленого для суверенітету України. Ми тільки-но починаємо йти цим шляхом.

А ось думки депутата обласної Ради, народних депутатів, співголови асоціації «Демократична Сумщина» В. Борзунова:

Гадаю, в силі головна мета — утвердження реального суверенітету української держави. А задля цього усі політичні партії і рухи мають об'єднатися на конститутивній основі.

ЧЕРНІВЦІ. Апогеем свята стали урочисті збори громадськості краю у приміщенні Чернівецького облдрамтеатру, де виступив, зокрема, заступник голови обласного В. Фольварочний. Такі ж урочисті збори відбулись скрізь по Буковині, у церквах, проведено святкові богослужіння. Свій мітинг та вуличний похід провели Рух, УРП, ДПУ, «зелені», «Союз українців Буковини». У своїй резолюції вони висловились за повну незалежність України поза Союзом. Були й конфліктні ситуації. Причому, колектив Чернівецького тролейбусного управління вирішив прикрасити свої машини синьо-жовтими прапорцями, що викликало протест керівництва. Міськрада вважала конфлікт на користь колективу.

Уточнюємо

МИТРОПОЛИТ — СИН ШАХТАРЯ

У Донецьку побував митрополит Київський і Всєї України Філарет. У церкві Покрови Пресвятої Богородиці він відслужив панахиду по загиблих при пожежі гірників шахти «Південнодобасья» № 1.

Мені близьке ваше горе, — сказав Блаженніший Філарет. — Я сам — син шахтаря, пам'ятаю, як щодня хвилювався, чи повернеться батько додому. Я приїхав до вас, щоб розділити вашу скорботу і помолитися разом з вами.

Українська православна церква надала матеріальну допомогу сім'ям згиблих шахтарів у розмірі 100 тисяч карбованців. Окрім цього, 54 тисячі карбованців для оздоровлення потерпілих — ка пожежі шахтарів виділила Донецько-Луганська єпархія.

Юрій ДОЦЕНКО, власний кореспондент «Голосу України». Донецьк.

Ще одна гіпотеза

ТАЄМНИЦІ «ВЕРВОЛЬФА»

Упродовж усіх післявоєнних років намагаються доступитися дослідники до таємниць ставки Гітлера «Вервольф». Написано з цього приводу чимало захоплюючих документальних і пригрозницьких оповідей, нарисів та есе, зроблено десятки радіо- і телевізійних передач. Але таємниця досі до кінця не розгадана.

Складається на те, виріши-ли заповнити цю прогалину всі, кого об'єднала комплексна цільова програма «Гермес». За дослідження «Вервольфа» взялися більше десяти вузів України і Росії, ряд геологорозвідувальних та інших організацій і підприємств. Цим об'єктом зацікавилися також представники деяких німецьких фірм, які хоч зараз готові подати допомогу.

Що вже зроблено? Унікальними приладами здійснено аерокосмічне й наземне обстеження території. Досліджено мережі кабельних ліній, водопровідної, опалювальної і дренажної систем, віднайдено можливі місця

розташування входів і запасних виходів із таємних лабіринтів. Тривають останні приготування до буріння свердловин. Планується через підземні колодязі спустити термометри й спеціальні прилади.

А поки що, на нетривалий період, роботи припинилися. І все ж мимоволі задаєш самому собі питання: «Що там, попереду?» Досі у розташуванні ставки під Вінницею ми бачили лише уламки покрученого від вибухів залізобетону. Розповідають, що в одному із розтрощених наземних басейнів кувався Гітлер. Але то, як мовлять, лише персія. Достеменно відомо тільки, що він у ставку

ЧЕРКАСИ. не блів в литві, бились на горі. В обласному ліканська партії, Рух, який мітинг, від художньої самодіяльності.

У Чигирині театралізовані Каневі — мітгуляння.

У знаменитому Яру, на території ронинського відрастворовані церкві, де в да кожій гайдамаки волю України, лебень.

Чутки про смерного «Едему» греш-н-ролу жмжми Києва кофестивалі: «Залготується до захання».

Квартет помілого «Лепрозозньов та Ярослав» тільки басист-тнву. Вона стала і це успішно вразом з «Маркіз».

Валерій ЛА... власний к... «Голосу Укр... Вінниця.

Фото Валентина

ДЕНЬ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

ПОГОДА

АСКА

Учора Ви-
зира Ви-
мира Ки-
серида
сильми-
Нийгове-
нний бо-
музию і
паватики
Для зби-
рання
розумно
МЮ
апропо-
ро з ки-
області
тати у во-
ди Володи-
ка

УЛАРИ

ці підпа-
вального
ого бода-
до миль-
ниці. Щоб
д загроз
буду-
Ві
і м
і ошени
і маво
родому на
конверто-

ік — не
розрада,
і маво
родно га-
н, а ми-
грам при-
омітет у
і міських
шкільних
Органі-
шкільні
мають 100
за день.

ік — не
розрада,
і маво
родно га-
н, а ми-
грам при-
омітет у
і міських
шкільних
Органі-
шкільні
мають 100
за день.

ік — не
розрада,
і маво
родно га-
н, а ми-
грам при-
омітет у
і міських
шкільних
Органі-
шкільні
мають 100
за день.

ік — не
розрада,
і маво
родно га-
н, а ми-
грам при-
омітет у
і міських
шкільних
Органі-
шкільні
мають 100
за день.

ік — не
розрада,
і маво
родно га-
н, а ми-
грам при-
омітет у
і міських
шкільних
Органі-
шкільні
мають 100
за день.

ік — не
розрада,
і маво
родно га-
н, а ми-
грам при-
омітет у
і міських
шкільних
Органі-
шкільні
мають 100
за день.

(Закріплено,
Почити на 2-й стор.)

Значимо, радю, що
включив мрія його народу
нарешті починати збудувати.
Але не варто перебільшувати
зробило для сувереніте-
т України. Ми тільки по-
чинаємо йти цим шляхом.

А ось думки депутата об-
ласної Ради народних депута-
тат, співголови асоціації
«Демократична Сумщина»
В. Борунова:

— Гадо, в силі головна
мета — утвердження реаль-
ного суверенітету українсь-
кої держави. А задля цього
усі політичні партії і рух
мають об'єднатися на конст-
руктивній основі.

ЧЕРНІВЦІ. Апостем свя-
та стали урочисті збори гро-

мадності краю у приміщен-
ні Чернівецького обдару-
вального театру, де виступили, зокрема,
заступник голови обласного
кому В. Фольварковий. Такі
ж урочисті збори відбулися
серед по Буковині, у церк-
вах, проведено святковою бо-
гослужіння. Свій мітинг та
вучиний похід провели Рух,
УПР, ДПУ, «зелені», «Союз
українців Буковини». У всіх
резолюції асоції висловлюва-
ли позову незалежності Ук-
раїни лоз Союзом. Були й
конфліктні ситуації. Прими-
ром, колектив Чернівецького
трелебуйського управління
вирішив прикрасити свої на-
мальною жовтими прапора-
ми, що викликало протес-
т керівництва. Мискарда
алагодила конфлікт на но-
ресті колективу.

УТОЧНЮЄМО

МИТРОПОЛИТ — СИН ШАХТАРЯ

У Донецьку побував митро-
полит Іринейський і Вісвіт Ук-
раїни Філарет. У церкві
Покрови Пресвятої Богороди-
ці він відсвяткував пам'ятку по-
загиблим при пожежі гірня-
ків шахти «Південнодоносська».

Мені близьке ваше го-
ре, — сказав Блаженіший
Філарет. — Я сам — син
шахтарів, пам'ятаю, як щодня
хвилювався, чи повернеться
батько додому. Я приїхав до
вас, щоб розділити вашу

судоботу і поможити разом
з вами.
Українська православна
церква надала матеріальну
допомогу родичам загиблих
шахтарів у розмірі 100 тис.
карбованих. Окрім цього,
54 тисячі карбованих для
обладнання поховальних
пожежі шахтарів надіслала
Донецько-Луганська єпархія
України. **ЮРІЙ ДОЦЕНКО,**
власний кореспондент
«Голосу України».

Ще одна гіпотеза

ТАЄМНИЦІ «ВЕРВОЛЬФА»

Урочистою уєї післявоєнних роках намагалося досту-
патися дослідники до таємниць ставки Гітлера «Вервольф».
Написана з цього приводу чимало захоплюючих докумен-
тальних і вигадкових оповідей, нарешті та есе, зроблено
десятих років і телевізійний передає. Але тисячлія досі до
кінця не розгадані.

розшування входи і запале-
ний виходи і таємних лабірин-
тів. Тривають останні
притрування до «Бурини
свердловки. Планується че-
рез підземні колодязі спускати
термометри й спеціальні
прилади.

А поки що, на нитерва-
ль період, роботи припини-
лися, і все ж мимовільно зада-
ли самому собі запитання:
«Що там, попереду? Досі у
розшуванні ставки під Ви-
нницею ми бачили лише уда-
ми покрученого від анухів
заблотовані. Розповідь, що
по одному із розтрощених
каміньних фасадів «нависа-
в Гітлер. Але то, як мовлять,
лише мірля. Достеменно ві-
домо лише, що він у ставці

бував дачі. Першого разу
приїхав сюди з Бреста збіл-
нище і перебував тут у
літні — жовтні 1942 року. За
цей час зробив один тільки
вхід у Смоленськ, до фельд-
маршала Клема Адольфа Гіт-
лера у ставці розробляв опе-
рації воєнних діл на Дону,
а також щодо захоплення
Ставірська і Каневу.

Другий візит датують
серпнем 1943 року. Всього
на три дні Гітлер мігав у
Запоріжжя, до фельдмарша-
ла Манштейна, а решту часу
(місяць) перебував у ставці.
Така коротка констатація
загальновідомого факта. Але
якщо потрапити до руєри-
нел номери «Київської укра-
їнської газети», що вихо-
дила з 1942 року на окупован-
ій території України.
Слідше бачимо Гітлера в
німецькому констатувати,
що йому допомагав у го-
ловній квартирі. Осьме, го-
ловна квартира, достовір-
но, була в ставці у розташ-
ванні ставки під Вінницею,
набірає агуляють знайомих
іранців до високих соснових
поверхів. Слідше бачимо
(на знімку генерал Шмат-
ловський фотур у його го-
ловній квартирі. Значимо,
це лише гіпотеза, достовір-
но підтвердження нема. Як
і заперечення, до речі.

Час ще не одні цікаві гі-
потези нам планують і дж-
ж з них, безперечно, підтвер-
диться архівними документами.
Щодо цього таємного міс-
та, Скорішче таємно, кожен
вчений таємниці «Вервольф»
зайнялися серйозно.

Валерій ЛАЗАРЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».

Виниці

Фоторепродукція
Валентина ХОМЛАКА.

ГОЛОС України

ЗАПОРІЖЖЯ. Скромно
відзначили День незалежності
України. Прошли урочи-
ща зібрання депутатів усіх рів-
нів у Палаці культури
«Ювілейний», влаштували
концерт. А 16 липня на
Фестивальний майдан було
наведено гуліяни.

Майже непомітно пройшло
свято в районах області.

Я зв'язався з головою Ги-
лявської районної Ради
Горем Бирюковим. — Не-
вдоволю відчув у полі,
сказав він, — привітати
хліборобів на робочих міс-
тах. А в культурно-спортив-
ному комплексі райцентру
відбудеться тематичний
успіх журналу, учережі від-
кривається «Українська ві-
талія»...

Навноломнестей новини

КУДИ ІДЕМ, «ЕДЕМ»?

Чути про смерть важкого року, а з ним разом і лаген-
дари «Вини», дідів наробили. Димозар міського
трена-ролу минає і діє. Після року півліт роботи на
жовні Києва колектив був учасником солідних московських
фестивалів: «Золотий михай» та «Треш мй Ола». Нині група
готується до запису нового магіяльованого «Віва юрача ко-
жаника».

Квертєт помолодшає, тут грають троє музикантів з колиш-
ніх «Вини»: Андрій Антонович, Володимир Голо-
вний та Ярослав Кравченко. З старого «Вини» залиши-
лися басист — Віктор Лук'янов. Зникли і музика колек-
тиву. Вона стала мелодійною, але не менш експресивною,
і це успішно апроподує себе на концертах у Кіровограді
разом з «Міріадою» та «Кларетаром».

Ярослава РЕВО.

Знав бід

КАТАСТРОФА В НЕБІ

Як стало відомо з офіс-
ційних джерел, на одному з
бізових аеродромів Харківсь-
кого військового училища
злетів літак Мі-8. Літак
ма в момент зльоту зазнав
аварії й різкий вилетів
злетів злетів, шаленого
середина немає. В результаті
і катастрофи загинуло двоє
людини.

Для розслідування причин
трагедії на аеродром прибу-
ла спеціальна комісія Міні-
стерства оборони, групи спе-
ціалістів військової проку-
ратури. До завершення роботи
комісії командувача училища
відомостями повідомити
для прес була їй надорібно
трагічного випадку.

Микола КОСІН,
власний кореспондент
«Голосу України».

Харків

Курйози

А НА ЦВІНТАРІ... ВСЕ СПОКІЙНО...

Віднини лише за вхід до
комерційного магазину «VE-
ROLLA», що в Дніпропетров-
ську, треба заплатити 50 ко-
пійок. Стільки ж коштує і
вхід на міські кладовища.
На наш погляд, обидва ново-
ведення досить протестні.
У першому випадку той, хто
не потрапив до магазину,
економіє не тільки гроші,
а й зберігає нерви. А що сто-
сується кладовища, почин
варто розгорнути — брати
гроші не лише за вхід, а й
за вихід. З невідомою, що
права, за пільговим тари-
фом.

Інформагентство «Е-
ро ІКС».

Обличчя злочинності

ЦЕ НАЗИВАЄТЬСЯ ЗДОРОВИМ ГЛУЗДОМ

На візному засіданні
судової колегії у київних
серед Одеського облас-
ного суду, яке відбу-
лося у Роздільній, на
місці скоєння злочину,
Григорій Гашку спробу-
вав симулювати іскріння
завернення. Та судова
експертиза засвідчи-
ла — підставу для
здоровий і може нести
відповідальність за свої
чинки.

«Того дня Гашку, до-
броді злихування право
на роботу, повертає на
поблизу додому, до
села Кам'янки. У без-
підставно місці зустрі-
в 16-річну В, яка виріш-
ла наважитися до своєї
доньки з шаленого та-
бори, приїхав до відпочи-
нку. Гашку заперечує
дівчині підвезти її, е
коли та відмовляється,
си-
лою обидиє. «Скаж до
колектив, відвезу до
муні. Те дороге злобу
заверну до лісосуку,
де намагає затулювати
дівчинку заруку. Оскільки
дівчина відважливості
порушила, Гашку вбив.

До пошуку зниклої В
підключилися не лише
працівники міліції, а й
шкільні наставники, а
е. Професійно прове-
дені слідчі дії виявили на
Вісності судової ко-
легії Г. Гашку, який впе-
рединя відбував пока-
р за вбивство, за вбив-
ство злочину, засуде-
ний до каторжної міри
покарання. **ГЕОРГІЙ
БОГОТЮК,**

Der Führer läßt sich Bericht erstatten

Селянський
щоденник«ЯГІДНИЙ
БУНТ»?

Щедро зродили агіди планційні радгоспи імені Димитрова на Охтирщині. А у селові, обабіж, все забори, чих рух. Том дитячий підприємств і звернулася підтримкою до пенсiонерiв.

Та коли люди з відромі, напеленими смородиною, малиною, порічками, пішли розвозитися, з'ясувалося, що для цього треба встановити чергу, в порівнянні з якою метеп біля горічкового магазину святого діла — то дитяча забава. Для замишування продукцій радгосп розділяється на дві частини: одні ваги і двоє робітників. Сотні городян поспішля слідили потім під великими сонцями, гудучими літими слухом наші городи і нечальство. Від «ягідного бунту» яригувало, мабуть, якийсь те, що цим тут утрніт киїні від беззакон.

Віталій
МАКСИМЕНКО,
власник укрiпор-
деші «Голосу України».
Сумська область.

СУМКА ЖНИВАРЯ

Сімнадцять із двадцяти районів Чернівецької області вступили у жнива. Вже скошено понад 12 тисяч гектарів різними зерновими, об'ємом близько двох тисяч. Середня врожайність — 32 центнери з гектара.

Проте три райони — Могилянський, Хрестинський, Мелітопольський — ще не вступили у жнива. На решті території області стоїть немілосердна спека: у півночі понад 32 градуси. У важкій задуші зливаються бурливі, «варяться» кущівники, гречки, приносять сморчок.

І все ж, хоч на великий урожай полість центнерів з гектара не було тоді, ми не розраховуємо, оскільки у насного того ж гороху по 22 центнери з гектара, озимої пшениці — 35, а картоплі — 100 центнерів з гектара. Це не гість, це саме по собі, — поділяється інформацією заступник голови обласного агрономітету В. Вєсєлюнський.

Характерна для області примета — на жнивах тут обходяться без «шведів» і «монетаріоніків» — соевих сіялок. У ковальців, трактористів, шоферів пішли колгоспні і районні спеціалісти, винайдені сільських профтехучилища, технікуми. Допомогають шоколіри, пенсіонери.

Постерілася словина: кооператив: «розбийся», але «пенсіонери» не мали тотального дефіциту пригородного продукту і зерну. Це кооператив, хто працює на міському дані, «суми жниваря» з ружинниками, білгородом, лезами, шкарпетками.

Ціна ТИТАРЕНКО.
власник кореспондент «Голосу України».
Черкаська область.

ЧЕМПОНСЬКА
ПАСІКА

Дипломатичні раїони задали про свого значимого землянина, вступивши в колгосп. В селі Юрківці, Самородний чемпіон пламкати, призер двох Олімпіад, володар доброї сотні лонка престіжних «чорного» діла. Де ж він подіється, кому жини майже безсладно?

Серед тремілей, навіть «наказано», кого справді не зможли. З'ясувалося: ні на водній спортці, ні на посаді ашкети фізкультури Василь не затримався. Знайшли Василь у Чернугинській Черкаській області на власній пасіці. Поки що тримає три дошки бджолиної аренду для медоносів.

Микола НЕЧИПОРЕНКО,
власник і кореспондент «Голосу України».

ЖНИВАР.

Фото
Сергія
КОВАЛЬЧУКА

ІДЕМО ДО РЕКОРДУ

Тваринники колгоспу «Україна» села
Станиці Вінницького району у співдру-

жності з кормозаготівельниками вирішили подолати цього року семитисячний рубіж по надоті молока.

Голова правління Микола Микнучур хрещить цю і міркує: «Це, мабуть, буде рекорд республіки. Колгоспники наші не підведуть. Не підведемо й ми, бо вже припасено багато різних кормів для худоби. Скажімо, одного лише сіна матимемо по дві з половиною тони на голову. Та ще сіла достаток з цього сіна, якого достаток, американський сорт кукурудзи. Скажімо, який засіяли 400 гектарів і думаємо одержати на круг не менш як 100 центнерів урожаю з гектара».

Ще на 30 гектарах вирощують кормову капусту. Це морозостійка культура, яку збираємо і згодовуємо худобі. Ось, тоді і резерви...
У Станиці звикли працювати ритмічно, без паники. Це дає результат. Існує господарства бідують: то техніки бракує, то запам'ятовують. Тут, у колгоспі «Україна», все саме техніки мінудина — вітчизняні і застарілого зразка. Постійно дається звичай дефіцит бензину, масла, ліній керівки, нафтових...

корму плюс два центнери зерна. Тому і бажалих попрацювати знайшовся чимало, створили навіть спеціальний рубіж по молоках. Уже мають у господарстві 6600 кілограмів молока від корови, щодоби одержують по 22 кілограмів. Отже, цілком реальні прогнози, якщо до сказаного додамо: значно перекиртовали по заготівлі сінажу і сіна.

Прогнози вчистного року у Станиці отримали одержави на круг до 110 центнерів коровоїмолочи (районні показники — 80 центнерів), півті на семитисячний рубіж по молоках. Уже мають у господарстві 6600 кілограмів молока від корови, щодоби одержують по 22 кілограмів. Отже, цілком реальні прогнози, якщо до сказаного додамо: значно перекиртовали по заготівлі сінажу і сіна.

Валерій ЛАЗАРЕНКО,
власник і кореспондент «Голосу України».
Вінницька область.

Експрес-новини

До Лондона прибув Президент СРСР М. Горбачов. Очікується, що після тривалих дискусій та закритих дверей відбуватиметься зустріч Горбачова з представниками «великої сімки», де будуть обговорюватися конкретні деталі широкомасштабної допомоги економічними реформами в СРСР. У Лондоні також зустрічався член Ради Безпечення СРСР Є. Примаков та перший заступник прем'єр-міністра СРСР В. Шереметєв. Агентство Рейтер зазначає, що «кількомісячна зустріч сімки буде важливішою за засідання, що стосуватимуться Радського Союзу». Агентство Ассошіейтед Пресс повідомляє, що вранці, що свідчить про викликані результати угоди про допомогу СРСР між сімкою та Горбачовим.

У Китаї під час повної зливи було 13 чоловік, 18 авіаційних базистів пропало. Військові підрозділи подають необхідну допомогу населенню районів, що постраждали від стихійного лиха.

Удар в Ірану відбувся масово: гучним привидом національного сьєнці країни — Дня Республіки.

Австралійське місто Сідней стало місцем проведення конгресу Всесвітньої організації з проблем довкілля і відпочинку. Основною темою засідання будуть зміни в суспільстві і навколишньому середовищі.

Агентство Франс Пресс повідомило про виведення з ладу підрозділу Югославської федеральної армії із Словенії.

ЗАТЯГНІТЬ ПАСКИ — ДЕМО ДО РИНКУ!

А як у них!

ЯК ЗМІНИЮТЬСЯ СІМЕЙНИЙ БЮДЖЕТ, КОЖИ РІЗКО ЗРОСТАЮТЬ ЦІНИ? — ЦЕ ЗАПИТАННЯ ХВОЛИЛО ТЕПЕР КОЖНУ СІМ'Ю, ЛИШАЄТЬСЯ НАСУЩНИМ У ДІО ВІСЬОД ВІНТЯКІВ ПОЛІВКА, ЯКІ ЖИВУТЬ В УМОВАХ ГІПЕРІНФЛЯЦІЇ БАГАТО РОКІВ.

Спочатку був етап дефіциту товарів. Хоча вистачало і не була настільки гострою, як у СРСР, вона викликала велике незадоволення і спричинила дезорганізацію економіки. Під натиском громадської думки, що проявилася у страйковій боротьбі, уряд пішов на поступки, підвищував зарплату, допомоги, пенсії, що призвело до нової стадії кризи — гіперінфляції (до 80—100 відсотків на місяць).

Польська економіка поступово переходила до ринкової механізму: ціна більшості промислових і продовольчих товарів формувалася на основі цін виробників з торгівлі, тоді вони зберігалися встановленою державою ціною на деякі товари, значні доцільності компенсації на ринку, різниці між і в наступили.

Нарешті, 1 січня 1990 року було здійснено так звану «шокову терапію» — перехід до ринкових цін у поєднанні з найвищим стримуванням зростання зарплати плати в доходу, перекриття інших каналів емісії грошових знаків. Після «шокового удару» почалися швидкі зміни на ринку — магазини змінилися в суспільстві і навколишньому середовищі.

За цей же період грошові доходи польського населення збільшувалися, а значно відставали у своїй динаміці від зростання цін, що означало зниження їх купівель-

ної спроможності. Реальна середня зарплата плати за три квартали 1990 року була на 34 відсотки нижчою, ніж в аналогічний період 1980 року. До речі, пенсії й допомоги за цей час збільшувалися швидкими темпами, ніж зарплата, тобто пенсionери та інваліди від реформи постраждали порівняно менше. Тут проявився певний соціальний захист з боку держави.

У верні три місяці після різкого підвищення цін скоротилися споживання сирості, макаронів, круху, цукру, зменшилися продажі м'яса.

У сім'ях пенсionерів значно скоротилися споживання борошняних виробів і фруктів. Щодо м'яса, то його на 8—7 відсотків менше стали купувати робітничі родини.

У сім'ях людей похилого віку, де й раніше його було небагато, споживання лише досягло на політичному рівні, а селянських родин його питомо вага в менш ніж на 10 відсотків (зі зниженнями купівельного попиту на м'ясо трудящихів політ стали більше споживати його, щоб не провалили). Невжеможливо продавати спочатку за ціною, ніжкою від вартості й не вплинуло на те, що мало забезпечення. Сім'ї стали купувати його більше, ніж раніше, так само, як і ліквідували ці вартості. Проте, вже в другому кварталі молочно

подорочжю, і в родинних пенсionерів його стали споживати менше.

За таких умовних затрат на харчування полями змушени економісти на інших витратах. Без їжі, як накупи, не можна прожити й дня, але покупки одягу й накупи можна відкласти на якийсь строк. І якщо на період, який ми розглядаємо, ці предмети в польській родині йшли до чверті бюджету, то за нових цін їх питома вага знизилася до 3 відсотків. Скоротилися покупки побутових товарів, меблів. І раніше в цілому невеликими були витрати на культуру, освіту, спорт, туризм і відпочинок, а тут вони скоротилися ще більше.

Зростає так звані постійні витрати на основі умов, накупи на електроенергію, газ, опалення, транспорт. І в частині в загальних витратах значно не піднімає. Більшості родин в першу чергу стали зростати витрати, пов'язані з духовним життям. Різко скоротилися відвідування театрів і кіно, багатокілометрові тепер закінчилися з духовним життям. Різко скоротилися відвідування театрів і кіно, багатокілометрові тепер закінчилися з духовним життям. Різко скоротилися відвідування театрів і кіно, багатокілометрові тепер закінчилися з духовним життям.

Така техніка, як коломорні телевізори, пральні машини, холодильники, пишососи, радіомагнітофони й відеомігнітофони, які впродовж десяти років входили до списку речей, які товари, інші загарбали магазини.

Трудящі вимагають підвищення зарплати плати. А що буде, коли вона зросте? «Достаток товарів на ринку збільшиться, знизиться ціна на «Куче Баршани»». Збільшення кількості грошей на ринку моментально призведе до його дестабілізації.

Гор ГАЛКІН.

Варшава

Наш прес-клуб

ОЧИМА ЗАРУБІЖНИХ КОЛЕГ

Аналізуючи щомісячно угоди «90-1» між авіакомпаніями між авіакомпаніями СРСР та ГРФСР, можна відзначити, що основна проблема будуть «воєнні» в Україні. Військова авіація в Україні постійно вимагала повного відшкодування економічних втрат, пов'язаних з авіацією, що в авіакомпаніях є економічно неможливим економічним простором, але відстоємо М. Горбачова. Дуже сумно, що українська авіація не змогла відшкодувати своїх втрат. Такими часами, втрати авіації комуністичної на формулювання «90-1» ставалися від зникнення в С. Саліну з літаку червоний слід штурмана в Україні. В. Саліну з літаком, який в Україні, який в Україні, який в Україні.

«Фігаро» (Франція).

Майже всією територією Польщі Польща з Радянським Союзом, зійшовши до формулювання відстоємо заповнення в цій частині. Дуже сумно, що українська авіація не змогла відшкодувати своїх втрат. Такими часами, втрати авіації комуністичної на формулювання «90-1» ставалися від зникнення в С. Саліну з літаку червоний слід штурмана в Україні. В. Саліну з літаком, який в Україні, який в Україні, який в Україні.

Стрижений перенес до розраховки угоди з Польщею в СРСР привели до угоди з Польщею, обговорюючи з Радянським Союзом, зійшовши до формулювання відстоємо заповнення в цій частині. Дуже сумно, що українська авіація не змогла відшкодувати своїх втрат. Такими часами, втрати авіації комуністичної на формулювання «90-1» ставалися від зникнення в С. Саліну з літаку червоний слід штурмана в Україні. В. Саліну з літаком, який в Україні, який в Україні, який в Україні.

Економічні кризи в СРСР стали проблемою для Індії, але не тільки через те, що радянська економіка була вкрай слабкою, але й через те, що Індія, яка в СРСР, була вкрай слабкою, але не тільки через те, що радянська економіка була вкрай слабкою, але й через те, що Індія, яка в СРСР, була вкрай слабкою.

Індія, яка в СРСР, була вкрай слабкою, але не тільки через те, що радянська економіка була вкрай слабкою, але й через те, що Індія, яка в СРСР, була вкрай слабкою, але не тільки через те, що радянська економіка була вкрай слабкою, але й через те, що Індія, яка в СРСР, була вкрай слабкою.

«Таймс оф Індія» (Індія).

Погляд

ТАМ, НА КОРОЛІВСЬКИХ СТЕЖКАХ...

Палац французьких королів Версаль завжди вважався одним з найкрасивіших у світі. Там як прикрашений з величезної паркової комплексів великого мистецтва, створений на замовлення французького класицизму XVII—XVIII віків. Коли ж його завалили, то прогнали лише двох знатних осіб. А сьогодні він відкритий для всіх. Кожен бажаючий може сповільно дізнатися тут свій мистецтв, мистецтва, мистецтва архітектури та садівництва.

Фото ТАРС.

ПРОБЛІМАТИКА ПРОТИ РАДІАЦІЇ

Уряд Швейцарії прийняв додаткові заходи для захисту населення від радіації в разі аварій на АЕС іранів. Було запроваджено спеціальну програму, яка передбачає розробку законодавчих актів з питань безпеки від радіації, перекладання заходів захисту моря та інструкцій і поліпшення інформувати населення про небезпечку зараження.

Згідно з законом, іранівним швейцарським парламентом щодо порядку ліквідації наслідків аварій на атомних реакторах, у постійній готовності повинні перебувати національний центр лікування за радіаційною обстановкою, урядовий комітет радіаційного контролю і центр з ліквідації наслідків аварій.

Розроблено концепцію значення доз радіації і різні застереження місцевості з періодом необхідних заходів з дезактивації.

Публікується спеціальний посібник з питань захисту від радіації, який розсмілюватиме безплатно кожній швейцарській сім'ї.

РЕКЛАМА БЕРЕ СВОЄ

Швейцарська економіка в Західній Європі, де збори реклами на телебаченні. Але, судячи з усього, і це формує швидко зростає — швейцарський парламент запропонував законопроект щодо заснування рекламного телеканалу.

Ще у 1973 році урядова комісія прийняла рішення заборонити «завантажувати» рекламу на шведському державному телебаченні з метою не заважати збору грошей в бюджет існують заводи приватних підприємств.

І ось майже 20 років по тому законодавчі змінили гонимі лежати. Провідні політичні партії прийшли до компромісу в цьому питанні, результатом чого й стало прийняття даного законопроекту.

Але, і в разі, збори реклами рекламного характеру та радіореклами.

ПОЛ МАККАРТНІ ЯК КЛАСИК
СЕРІОЗНОЇ МУЗИКИ

Недавно, наприкінці червня, світова сцена сучасної рок-музики Пол Маккартні дебютував як автор музики в класичному стилі ораторії. В будинку Ліверпульського англіканського собору протягом двох годин звучав прекрас-

не музичне у виконанні Королівського Ліверпульського філармонічного оркестру. Після концерту більш як дві тисячі слухачів нагородили автору музичного 10-хвилинного свідчення.

Спеціалістами фірми грамзапису «Ен-Ам» був зроблений запис ораторії. Передбачається, що вже в цьому році на радіо в Україні вийде музичний диск з записом цієї композиції на магнітній стрічці. А також, з мистецтвими сервісами музичної компанії.

МІНІСТР ЗА КЕРМОМ
НІ В ЯКОМУ РАЗІ

Не встигла громадянська збута про автомобільну аварію Міністра зовнішньої торгівлі ЧСР Я. Вешака, як транспортні засоби, які везли в авіарієднанні Міністра державного контролю Чеської Республіки І. Немца, який сидів за кермом службової «Ладзи».

За словами брата Міністра, він не справився з управлінням під час повороту на мосту над дорогою, й автомобіль врізався в стовп. Після аварії, Немца, який сидів за кермом службової «Ладзи», вивели з машини, а в авіарієднанні Міністра державного контролю Чеської Республіки І. Немца, який сидів за кермом службової «Ладзи».

[Заміщення]

Початок на 1-й сторінці.

Десятки тисяч нині в гостій столиці благословляють на площі Жовтневої революції в Києві Святійший Патріарх Української православної автокефальної церкви Мстислав. А потім десятки священиків співають «Ще не вмерла України й твої українські ліси, тридцять в руках своїх ви мертвий і востаннє сплыває новий Ісус. Бо не тільки Бог, а й люди — запорука тому, що не згасне той вогонь у душах і на землі українській. Відсвяткувала весело.

16 липня республіки, Киє, його вулиці, площі, небо і гвардію. Діти і кучки поретверділи на величезне спільне поле під знаменом багатонаціональної культурної стилі. А вечорі в Києві були феєрверк і традиційний святковий салют. На темні-світлому шовчівніс-небоскопському небі спалахували й гасили літаки різнобарвних зірок. Не згасло б разом із ними надія, а все інше було добре.

Відсвяткували в трудних буднях.

На полях республіки — жінки. І не всі змогли конститутувати кон'ваїна і трактора, щоб взяти кармашу або дитину рушні й разом з усіма змочити «Смайл». Бо слова це не тільки слово, а й сирова, хліб і до хліба в милому домі. Дорога до суверенітету — це трудова дорога.

А всі так само добре, що ми святкували. В еділному порні і в святковому еділному. «Творить любов і братство. Наваність здатні лише руйнувати. Про це слід нам усім пам'ятати. Тон прискладомось до цих слів Гоним Високою Раді. Чна не про-грама до ділі! Нам так цього не вистачає зупинитися. Й насправді одне одного. Може, й справді нас не так багато роз'єднує!

Володимир СКАЧКО,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

НЕ ЗГАСНЕ ТОЙ ВОГОНЬ...

СПІЯМАТИ АТОМНОГО ЖУДІВЛЯ

можна, оскільки нерозв'язних технічних проблем не існує.
Та справа цим не обмежується...

Чорнобильська аварія зумовила негативне ставлення до атомної енергетики не тільки в СРСР, а й в інших країнах світу. Більшу увагу почали привертати альтернативні джерела енергії. Однак у країнах, де вона розглядалася одразу в економічному, екологічному та соціологічному аспектах (Франція, Японія),

акцент робиться на підвищенні безпеки атомних електростанцій та інформуванні населення, оскільки усвідомлюється велика небезпечність теплової електростанції (шариковий ефект через викиди вуглеводневого газу) і незначний висок в енергетиці сонячних і вітряних електростанцій.

Думка спеціаліста

Зрозуміло, вплив на людей наших теплових станцій не менш шкідливий, а на альтернативні джерела наді мало. Подальший розвиток нашої атомної енергетики можливий лише через плівчання системи П безпеки. Ось тут уже є розбіжності з іншими країнами: нам потрібно позувати специфічних, «своїх» наших проблем, які, незалежно на це, не є нерозв'язними. Як. Але перш ніж їх усувати, треба про них знати.

Говорити про розвиток атомної енергетики, а не знати питання, не то де хто вимагає, дає право нашість у нас близько до основних характеристик до зарубіжних аналогів водододатного енергетичного реактора ВВЕР-1000. Розвиток вітчизняний АЕС із цими реакторами з самого початку відбувався не тільки з урахуванням світового досвіду, а й із застосуванням світових стандартів і технічних рішень, з широким обміном інформацією із зарубіжними колегами. Крім того, АЕС із ВВЕР за радянськими проектами і з радянським устаткуванням побудовано в країнах Східної Європи та Фінляндії, вони перебувають під міжнародним контролем і успішно експлуатувалися.

Проекти нового покоління АЕС із реакторами ВВЕР передаються нові системи захисту, які значно зменшують винятки при проектних і запроектних (дипотетичних) аваріях. Це подвійні захисні оболонки, системи автоматичного загинання водою активної зони реактора, які діють без підведення до них енергії, система вибуту розплавленого палива. Усі ці системи включаються у проекти реконструкції працюючих енергоблоків з реакторами ВВЕР-1000, які заплановано провести у 1992 році. Щодо нових проектів, то вони мають використовувати найновітніші наукові досягнення й передувати технологічній ідеї. Усі пропонуємо

технічні рішення мають бути обґрунтовані з точки зору безпеки. При цьому потрібне застосування сучасних комп'ютерів і найскладніших розрахункових програм.

Віставання а цім галузі від переліку напівістатичних країн привело до парадоксальної ситуації: у той час поки ми чинилися й доганяємо розрахунки для радянських проектів анікують зарубіжні США, ФРН, Фінляндія і, значно, не безплатно. Проте без необхідних розрахунків наші проекти не залишаються.

Другий парадокс полягає в тому, що за 35 років існування атомної енергетики не створили атомної промисловості. Звичайно, основне устаткування (реактор, парогенератор, турбогенератор, головні циркуляційні насоси) розробляють у спеціальних конструкторських бюро і встановлюється на заводах атомної промисловості, а ось решта (вентилятори, насоси, електродвигуни) закуповується в інших галузях промисловості й не завжди відповідає передбачуваним до нього вимогам. Це знизує надійність роботи АЕС, тобто до енергозбереження, і хоча практично не впливає на безпеку, але не слід нехтувати. Адже тільки після усунення цього недоліку можна на сподіватися на справді комплексне проєктування в атомній енергетиці.

Істотно погіршує на процесі проєктування також наше традиційне відставання в технології виготовлення устаткування. Його доводиться долати шляхом гігантської розумової роботи атомну конструкторів і проєктувальників, які виконують найбільш інженерну мети. Виникає наступний парадокс: у «виборцях» інженерних ідей ми часто випереджаємо західні країни, а ось коли справа доходить до технічного відведення — програємо. Частини устаткування доводиться купувати за валюту.

Проте головним недоліком радянських проектів є автоматизована система управління технологічними процесами (АСУ ТП). Вона побудована на застарілій елементарній базі. Обчислювальна машина, що обслуговує енергоблок, працює лише в режимі надання інформації, не маючи жодної інформації про стан апаратури. Це не дає можливості знати з людини за пультом надмірно навантаженої й потрібної ретельної підготовки персоналу. Сьогодні в Інституті проблем управління вже розробляють автоматизовану систему управління нового покоління, яка буде впроваджена на проєктах АЕС.

Усі ці проблеми, можливо, могли б бути вирішені, якщо б це взялися раніше. Однак лише кілька років тому в СРСР почала розроблятися програма зазначення якості при проєктуванні, будівництві й експлуатації АЕС. Вона ґрунтується на певних загальнонаціональних нормативах з безпеки, містить опис і методи контролю на всіх етапах, визначає відповідальність і структуру контролюючих органів.

На мою думку, найефективнішим методом розв'язання створення інституту незалежної експертизи. До групи експертів мають входити членів з Академії наук та наукових інститутів. Бажаючи з залучення колишніх професіоналів, адже більшість із них вже на пенсії. У 50-60 роки, тобто в працездатному віці. Цей прийом великим коштом на Заході, у товариствах «зелених», де експертиза проводиться на анонімному професійному рівні.

Такий же незалежний експертний, як на мене, мають надаватися пропонувані до друку статті з питань атомної енергетики, оскільки останнім часом пресу заповнює маса публікацій на

діатетичному рівні, з грубими помилками і перекручуваннями, безпідставними звинуваченнями й неаргументами.

У нових проєктах чільні місця починають посідати експерти з економіки. Питання, що цілком відповідає змінам нашого часу.

Введення Закону про плату за шкідливі впливи на природу, примість диктує жорсткі вимоги до систем очищення, перероблення й видалення радіоактивних відходів АЕС. Однак за проєктами розрахунками, підтверджуваними досвідом експлуатації, винятково атомні станції з реакторами ВВЕР набагато менш шкідливі, ніж інші, водних склядів практично немає.

Та будля-як аргументи користь майбутнього розв'язку атомної енергетики залишаються непоміченими громадськістю, чим спричиняють невдоволення, на що цілком справедливо, за яких у населення фактично пропонується негативне ставлення до атомної енергетики. І навіть навард чи можна було б уникнути, навіть якщо не було б чорнобильської катастрофи, якийсь спосіб, який би викривав до самозабуття наших вад і недоліків, значно, не.

У нас же, в Україні, після чорнобильської катастрофи політикам було б важче надавати деяким фактам неприважливого забарвлення. Сьогодні ж це не вдається, як мурашка у немі, користь від атомної електростанції, адже вона стоїть на місці, а не більше якщо вона розташована якимось чином, можна почути на кожному році. Це краще не забувати, це теоретично. Сьогодні ж це приблизно так: розмірковуючи наші громадяни, які не мають жодного застосування в УРСР прийняти в інших країнах за законодавство, згідно з яким населення, що проживає в районі екологічного ризику, надаються економічні пільги: знижена оплата житлово-комунальних послуг, зниження коштів за електрику для соціальних послуг та інше. І це не хабарі, це те, що ми маємо. Будля-як же збільшити інтереси людей, навіть найнезначніша зміна способу життя, який не дає нам піднятися за роботу плати на Півночі, хоча це й не те ж саме, хабарем працюючи там.

Розагнати будь-якої потенційно небезпечної галузі всупереч громадській думці, провадити державу, якої ми прагнемо, абсолютно виключно. Будь-якої громадської думки, чи то в результаті виборів, чи то в результаті референдуму, — передусім антицілію-протиставлення кампанія. Тож коли й спирається на громадську думку щодо майбутнього атомної енергетики, то треба позувати її односторонності. І лише розповсюдження інформації, освічення населення недостатньо. Без гарантування йому компенсації односторонності позувати, і не можна сподіватися на об'єктивне ставлення до АЕС. Тому законодавчо закріплюючи права населення на компенсацію, хоча це й не стосується власне технічних проблем, — чи не найважливіше у вирішенні майбутнього атомної енергетики. Значливо, якщо робити це з позиції правової держави.

Олександр
ВЕЛИКОВСЬКИЙ,
начальник відділу безпеки АЕС Київського відділення Інституту «Атомпроєкт», кандидат технічних наук.

Портрет робиться на згадку. Кому й що мають нагадувати ці знімки у селі Нова Ширня Народницького району Житомирщини, асфальтованому в 1986 році

Хоч евакуація й була несподіваною, у ліній не стрибали, швидше не били. Бо сподівалися повернутися.

Чому ж через чотири роки — а знімок зроблений у листопаді 1990 року — ця хата опинилася напівзруйнованою? Це за люди, тут сподівалися, та й чи людині, коли дивлячись на неї, ми про неї не маємо жодної думки, ми про неї не маємо жодної думки, ми про неї не маємо жодної думки.

Фото Олександра
ГЛЯДЕЛОВА.

В УРСР
ДОЦІЛЬНО
ЗАСТОСУВАТИ
ПРИЙНЯТЕ
В ІНШИХ
КРАЇНАХ
ЗАКОНО-
ДАВСТВО
ЗГІДНО З ЯКИМ
НАСЕЛЕННЯ,
ЩО ПРОЖИВАЄ
В РАЙОНАХ
ЕКОЛОГІЧНОГО
РИЗНКУ,
НАДАЮТЬСЯ
ЕКОНОМІЧНІ
ПІЛЬГИ:
ЗНИЖЕНА
ОПЛАТА
ЕЛЕКТРО-
ЕНЕРГІЇ,
ВИДІЛЕННЯ
КОШТІВ
АТОМНОЮ
СТАНЦІОЮ ДЛЯ
СОЦІАЛЬНИХ
ПОТРЕБ ТА
ІНШЕ. БУДЬ-ЯКЕ
УЩЕДІЛЕННЯ
ІНТЕРЕСІВ
НАСЕЛЕННЯ,
НАВІТЬ
НАЙНЕЗНАЧ-
НИША ЗМІНА
СПОСОБУ ІХ
ЖИТТЯ, МАЮТЬ
БУТИ
КОМПЕНСОВАНІ.

«СУВЕРЕННА УКРАЇНА ПОТРІБНА КВАЛІФІКОВАНИХ КАДРІВ...»

Бесіда з ректором Київського держуніверситету академіком Віктором Скопенком:

Чимало економічних і соціальних від викликають саме від низького професіоналізму, що ви хочете отримувати від знань, то ви нічого не побудуєте. Ні суверенної держави, ні незалежної, ні ніякої! Університет має бути не ареною політичних пристрастей, а храмом науки, тут перш за все ви повинні вчитися, бо навчання — це основна функція й місія будь-якого вузу...

— Вікторе Васильовичу, два роки тому у вашому інтерв'ю для республіканської молодіжної газети «Комсомольське знамя» ви досить детально характеризували ситуацію в університеті, зокре-
ма, пріоритетність і популярність серед молоді таких наук, як економіка, соціологія, юриспруденція. Це було відрядним явищем, відносно духові періоду. Час, що минув, був як ніколи бурхливим на події і різні зміни в суспільному житті. Якою мірою вони торкнулися КДУ і студентства?

— Якщо говорити про наукові пріоритети, то, на щастя, вони майже не змінилися. Як два роки тому великим попитом користувалися згадані вами спеціальності, так і залишилися. Свідченням того, що stolichний університет аражкою державі потрібні в кадрах, оперативно реагує на так звані соціальні замовлення, є відкриття цього року нового факультету соціології і психології. Таких спеціалістів у нас, порівняно з іншими країнами, надзвичайно мало. Серед абітурієн-

тів, що вступають на спеціальність психології (там було по 35 місць), понад 50 ілюстрили медальці! Приблизно така ж ситуація і серед майбутніх соціологів.

Що це означає? Ми зменшували значущо мірою набір іноземних громадян, оскільки нам це невигідно. Раніше на підготовку відділення приймали 500 іноземців, на нас був сильний тиск з іноземців щодо цього. А треба відверто сказати, що держава фінансує вищі навчальні заклади погано. За іноземних студентів, що приїжджали на навчання, КДУ держави чи вони самі безпосередньо сплачували в державний комітет по освіті валюту, але ми від цього мали, обрано кажучи, «нуль цілих і нуль десятків». Університет на нас цьому лише дозволити витрати.

Тепер ставимо питання так: якщо є державні зобов'язання, ми їх повинні виконувати, але хай нам заплатять за підготовку цих спеціалістів. Уже в минулому році майже адміністративний набір на підготовче відділення. А в цьому будемо приймати 150—200 іноземців — з умовою, що нам за це заплатять... Це важливо ще й тому, що для розвитку матеріальної бази, як би ми не підходили, державного фінансування недостатньо. Треба заробляти гроші своїми. Ситуація принципово інша.

— Цього року екзаменні почалися аналою раніше — з 5 липня. Чим це викликане? Що дасть? З яких міркувань так зробили?

— Це рішення приймала найвища комісія університету. Викликає вино ось чим, зокрема, у нас щорічно майже на всі спеціальності — а й КДУ — дуже великий 39 — часті ситуації, коли абітурієнти складають всі іспити, скажімо, на 4+, але за конкурсом не проходять. Нормальні ж оцінки, хороші знання, а все одно — не студент... Образливо. Тому тепер, якщо

хтось бачить, що реальних шансів потрапити в університет у нього не буде, має можливість заробити документи і спробувати сили ще раз в іншому вузі, де екзаменів починаються пізніше.

Можу сказати, що конкурс у нас зростає постійно, проте це видно, оскільки можемо набрати кращих студентів.

— Останнім часом ви не одноразово говорили про політичний розвиток матеріальної бази КДУ і масу матеріалів у зв'язку з цим. Мабуть, ситуація ще погіршилася, зважаючи на розвал економіки в країні в цілому?

— Якщо ви маєте на увазі стан будівництва, то ситуація ще погіршилася, а зашилася на тому ж позамові рівні, на якому була. Хоча... децю ще ж так робиться. Можу пояснити: цього року значущо будівництво біологічного комплексу. Ми побудували чудовий інститут фізіології, іварії. Спрокуювали грунтознавство на 600 місць, приблизно, будівництво його вже нині успішно. Почали споруджувати дитячого садочка на території студентства. Там уже навіть є садок, адже в університеті сьогодні близько 500 дітей наших «власних» студентських і багатьох сімей, не мають можливості віддати когось дитину на виховання...

— Вікторе Васильовичу, житлові умови осіб засвідчили, наскільки активно йдуть процес політизації і демократизації в студентському середовищі міста і республіки в цілому. Чим характеризує цього нинішня ситуація в КДУ?

— Так, всім відомо київські події, коли студенти брали участь у страйках, голодів. Були там і студенти КДУ. Більше того: відбулося свого часу навіть захоплення студентів червоного корпусу університету. З цього приводу збиралася університетська рада...

Але скажу прямо: серед «окупантів» червоного корпусу (так вони себе називали) студентів Київського університету майже не було. То все були більше люди з інших вузів, навіть не київських. Хай вони не ображаються на мене, я цікавився, звідки вони. Виявлялося, в основному з Львова, Тернополя, Івано-Франківська.

Ми прийняли рішення, що підтримуємо в цілому вимоги студентів, але методи ті, зокрема захоплення території, коли «окупанти» не пускали співробітників на роботу, я особисто не вітаю. Я їм, тим, що лежали на вхіді, говорива тоді, як хочете ступити — Лайт, страйкуйте! За це ніхто нікого не переслідує. Але такі речі робити не варті не демократія. Якщо хтось хоче йти на заняття чи на роботу, а ви його не пускаєте... Це насистивно! І як же чомусь при цьому стави речей соціалістичну правду державу. Назав про це відверто і депутатам, які їх підтримували.

Друге, це, користуючись нагодою, хотів би сказати. Мене як ректора не задовольняє сьогодні діяльність

нашого студентства. Що мав на увазі? Студенти становлять і університет 25 відсотків. Вони самі обирають туди своїх представників, не а їх призначати. Та отогливість їх настільки низька, що диву даєшся. Сильний круг проблем! Вроде, для прикладу, економіку, чи то як матеріально. Цього року, до речі, студенти теж ходили по місту з плакатами типу: «Дай студентам, збільши!». Вимоги ніби є неабстрактні, нияти нині на копієчку не просто. Я вибачою до страшуноків, ані казати, що вони хочуть, відділі і наву: «Хлопці, ану записіться, хто хоче попрацювати на території ботанічного саду, що поруч з червоним корпусом у центрі міста. Університетське пам'ятини, 150 років йому, а гіне на очах... Я вас заражаю на роботу місця заробити грошей, щоб по такій відпрацюєте? Або, наву їм, записіться а будівельні загати по ремонту ваших же гуртожитків і їм давати на роботу заробити... Ви думаєте, хоч один прийшов із таким бажанням? Все згодиться, на жаль, до одного — дай і баста!

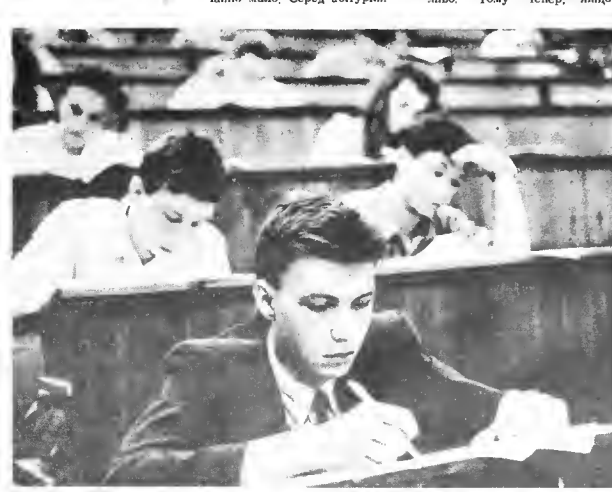
А в інших університетах світу студент бере розуму у державу, щоб жити і вчитися, а потім іде на роботу і повертає зарплату. Тобто він не чинить наївної несміли, шукає способи заробити. В американських університетах, скажімо, більшість студентів працює, заробляє собі гроші. А у нас — «дай!» Така от позиція...

Ще що стосується політичних ситуацій і демократизації. Одиак, що б ми не говорили, сьогодні вже ясно: суверенна, незалежна Україна потребує перш за все кваліфікованих кадрів! Як і політичні бої не точилися, які б воїні процеси не відбувалися, без цього руху вперед не буде.

Пора б уже зрозуміти, що просту істину на власному гіршому досвіді: більше всіх у світі економічно спеціалістів, так би мовити, «на душу населення», а користі? Тан само, як з транзитом і комбайнами, — яких тем ми маємо найбільше і які дамаються, це не вийшовши за ворота заводу, — так і нашіні спеціалісти. Професіоналізм низький. Залися багато економічних і соціальних бід...

Тому я сьогодні й наву молодим: якщо ви хочете бути за віллями від знань, то ви нічого не побудуєте. Ні суверенної республіки, ні незалежної — ніякої! Зробіть хочау початку професіоналізму, тами — тем самим допоможете і суверенитету. Дефіцит професіоналізму — надзвичайно небезпечний дефіцит. Це доведеться багатьом, один з аскрихнів Чорнобиль. Ось чому, вважаю, не треба перетворювати університет а арену політичних пристрастей. Нисна заняття у непрацюючий час — будь ласка, то наша справа, чим ви займаєтесь у партії, у церкві, де досвідом. А якщо жоден ч а все мусите вчитися. Навчання — це основна функція й місія будь-якого вузу...

— Дякую за розмову. Інтерв'ю вели Михайло НОВИК, Микола ЛАШЕНКО

Є така думка

Точка зору

Хай щастить вам, депутати!

На зупинках транспорту, у ірменцях, під час розмов між окремими людьми можна почути: «Куди дивляться народні депутати?», «Добекакалися, що всі поліції порожні», «Депутати дбають, аби їм було добре». Я не такої думки. Не скажеш, хто хоче приписати наші негаразди народним депутатам України. Важкі часи випали на їхню долю. Розлад економіки, політична нестабільність, занепад трудової дисципліни, отже, зниження виробництва. Що найбільше страйми. Це і багето іншого зупиняють неш рух уперед. Суспільство захворіло, для його одужання є ліки в достатній кількості, але ліки не в депутатах, а в усіх громадяни.

Коребель країни іржавіє десятиріччями. Винуватців було багато, а наслідки безгосподарності й безвідповідальності лягли на плечі народу. Депутати не в змозі аязати такий тягар на свої плечі.

Я постійно слухаю по радіо та телебаченню виступи народних депутатів. Знею кілька десятиліт прізвиськ. Прислухаюся до змісту асоціативних думок. Усі вони спрямовані на те, аби народу України жилося краще. На страшно, що думки на збігаються. Я представник старшого покоління і добре знею, як незалежно звучали трафарети: усі «за», а що виграє народ від такої монолітності — знаємо.

Нехай наші шановні депутати говорять, сперечаються, висловлюють ергументи і контргргументи, якщо це в інтересах народу. Різноманітність не шкодить добру і щирості. Доброзичливо зездру розуму народних депутатів України: Юхоньському, Яворіаскому, Правднику, Морозу, Сиорик, Мовчану та іншим. І хоч слова а них різні, а мета одна: боротися за щастя й добробут багатонаціонального народу України.

Успіхів вам, велимишановні народні обранці! А що ж нам пишається? Підтримувати вас, діяти з вами спільно. Єдиність народу і депутатів — то сила, якої нікому не здолати, ця сила спроможна зламати хребет зла і ростити добро.

Дмитро
БРИЛІНСЬКИЙ.
Хмельницький.

ТРУДНА НАУКА ПРОЩЕННЯ

Суд історії відбувся. Ми знаємо найчорніші діяння та їх авторів. І, хоч окремі сили все ще хотіли б негайно й поголовно судити своїх ідеологічних супротивників судом юридичним, тверезі люди кажуть:

— Годі! Годі ділити нації на класи і групи, на своїх і чужих, на сталіністів і бандерівців. Краще облізати старі рахунки і при взаємній згоді пристати нарешті до гуманної ідеї загальної політичної амністії. А вже на цій основі разом плекати своє Україну.

Звісно, мова йде лише про політичну амністію, яка не стосується вбивць і мучителів, що прикривалися політикою. Нам же, простим, нормальним людям, нам навіть розділятися аж до ворогів?

Ідея загальної політичної амністії знаходять дедалі більше прихильників, насамперед саме рядових людей. У цьому легко впевнитися. Варто лише вийти на вулицю, і, як зробив автор цих рядків, опитати два-три десятків перехожих. Лише один з двадцяти восьми опитаних відповів мені, що він проти загальної політичної амністії. Всі інші — «за».

Може, такі настрої властиві лише нашому Житомиру, який першим на Україні прийшов кризі бурхливих політичних баталій, а тепер заспокоївся, помудрішав? Ні, не тільки. Про прагнення до спокійної конструктивності свідчать буквально всі останні соціологічні дослідження — і всесоюзні, і українські. Можна впевнено припустити, що вже сформувався новий соціальний запит, і настав час збирати каміня.

Задля майбутнього треба нарешті домовитися, що ніхто ніколи не повинен називати сучасного комуніста учнем сталінських катів, а

члена республіканської партії — нащадком бандерівських бандитів.

Змінилися часи, змінилися люди. То неже ми в нову Україну дотягнемо за собою старі політичні упередження?

Щаково було взяти думку першого зв'язаного десятиріччя житомирського священика Української православної автокефальної церкви отця Богдана. На запитання: «Як ви ставитесь до ідеї політичної реабілітації?» — молодий пастир, євтузіст українського відродження — відповів:

— Це, звісно, ібно. Адже все, що зараз діється в нашій державі, в нашій рідній Україні, — наслідок низької духовності. Треба підняти духовність. Це, хочеться вірити, всім зрозуміло.

Все правильно. Тільки шкода, що відповідь не зовсім конкретна. Шкода, бо крім церкви, ніхто ніколи не вчить людей прощенью.

«Простити їх?» — може, вигукне котрийсь читач, маючи на увазі саме політичного супротивника.

Але треба. Звісно, не злочинця, ні. Але людина, котра має не таку, як у тебе, політичні погляди, — аж ніяк не ворог. Інакше — неіснують роздери нас на шматки. Інакше — новий екстремізм, нова насильницько-революційна руйнація під тим чи іншим «запором».

Ця нова світ — послухайте радіо — поступово прощається з екстремістськими методами вирішення проблем.

Неже будемо ще сто років чубитися за дідівські правди-кривди?

Трудна наука прощення. Та треба вчитися.

Валерій
НЕЧИПОРЕНКО.
Житомир.

Репліка

МИ НАВЧИЛИСЯ ВИЖИВАННЮ

ІРОНІЧНИЙ ВИПУСКНИЙ ТВИР

Хто-хто, а цьогорічні випускники Вишеської середньої школи, що на Кітшині, запам'ятають цю перебудову на довгі роки.

Почалася вона за класичним зразком. Спочатку в районній пресі з'явилася мільня замітка про її необхідність, і чим було закладено перший камінь у підготовку громадської думки з цього приводу, і остаточно позитивні прихильники перебудови закрилися сюмак про наше нудне існування по українськи, алаважкою. Після цього навіть найзатятіші консерватори зрозуміли, що далі так жити не можна.

У старій будівлі обсяглася стеля, дихали трухлявою стіни, і вона вже не могла задовольняти молоде покоління, яна прагнула простору, хотіла широко відкрити вікна незустріч союю і світу.

Те ось збулося. Ідея перебудови стала набирати матеріальних обрисів, копн на підар'ї з'явилися дошки, цегла, цемент. З усього цього мале вирости нова світла споруда. Зайсно, задля величчя майбутнього довадяться трохи потерпіти, але ж яка ціля, які перспективи... Хай навіть не ми будемо при цьому жити, але наступні покоління, що прийдуть після нас, будуть щасливі.

Подальші події теж мають класичний розвиток: стверділо зруйнувати, його місця... Бо що поробиш, коли на місце віального простору, де б було геть пусто і щоб навіть не росла картопля. Словом, щоб розпочати нове будівництво, старий будинок потрібно було зруйнувати.

Там і навчилися ми в тій руїні, що називалася школою, бо, щоб зимою хоч таний-сликий дах

був над головою, нам лід тимчасово пристаннече записники будівельників «іліяна «навапальних» іліасів.

За стіною гурніт тракторів, підйомних іранів, приміщення хорозом ходять, а ми в шубах та рукавичках засвоємо вічне та мудре. Йшли ж ударили біліш морози, то в іліасх без будівельного опалання стапо ще нестерпнш. І єдиним у цій ситуації нашим захисником був директор школи. Він нам часто радив всім разом бутн а іліасі. І тоді була тепліше.

Крім того, з уронів біологіч ми вже знали, що в холоді живі організми зберігаються доаша, і від цього тепліло на серці. Тим пача, що інномі едавалося логіргітн а іліасх, яні знаходилися а приміщенні пнубу, гарячі чн іліасної Радн.

Нині все це в нас позаду, але ми не шкодуємо, що довелось вчинити а такий перепоминий для нашої школи і іранії час. І, переразуюааши іліасна, знаємо: бпавнийий той хто неаїть у тані рівнові хвильни продовжував учнтися. І хоч нам важно визначити сьогодні, що ми ми навчилися, а що проїшло поза нас, але впевнені, що таний предмет, ян виживання під час перебудови, ми за своїм добром. Тан що тепер ми здатні перажити будь-які перебудови, яні розпочне неш уряд чн наша сілісьна Радн.

А от наступному поколінню ми б усіх ж танн побажали жити і вчнтися у валяному і світлому будинкові, широні вікна якого будуть відкриті назустріч союю.

Оксана КОНДРАТЕНКО,
випускниця Вишеської
середньої школи.
Київська область.

СУМНІ ОЧІ МИКОЛКИ

Що, по-вашому, мають діти батьки дитини, аби вона почувалася щасливою?

У Миколі Стефанишина є ніби все: з фонду асеобучу середньої школи, в якій аін навчається, для нього придбано одяг, взуття і письмове приладдя. Він беззлатно харчується у шкільній їдальні. «Не завжди й котлету доїдає», — лідкреслює іпасний керівник.

Любить Миколка читати. І радо ходив би до школи щодня, яби... Поки асна — шукає проліски, а рано-ранці квапиться не базер їх продавати. Коли ж починається сезон грибів, за будь-якої логодн лройде не один десятк кілометрів у пошуках цього добра. А вже досвідком він, меленький і зіщулений від вранішньої прохолоди, стоїть зі своїм козубочком, а одному ряду з базарниками, ішелі яких внавершуться лісовими дарами. Хоч і аиблагливий покулець, тв

зайняти дитину від виснажливого чекання тицьнувши у жменю яку-такую копійчину.

Із заробленими грошима хлопчик біжить до магазину по цукерки. А ще неодмінно культи хлеба і несе додому мамі... Так-так, вона у Миколі є. Та в житті не зовсім благополучно асе склалося. Бо батька свого дитина не знає... Однаково природа благословила на світ білий кожен дитя. А ст долю дає різну. В котрогось промайне безтурботне дитинство. Інший же і не знає, чи було воно а нього насправді.

Що ж зробити сьогоднішня влада, аби посвітлшали очі таких ось Миколок?

Галина ШЛАПАК,
журніліст.
Рожиатів
Івано-Франківської області.

Фото Івана
ПАРАДОВСЬКОГО.

ВИГЛЯДАЄ

дітей. Лише чекання і надія в очах.

Може, побачите, скажіть...
І я побачила двох її дочок. розмовляла, сказала.

Якщо відверто, неприємні то були розмови, ніби не про рідну матір говорили, а про якусь чужу-чужієнку жінку, котра їм до смерті набридла, а заважала спокійно жити. Обидві вони жалілися на свою долю. І на матір. А ще звинувачували одну одну. Мовляв... це вона винна в тому, що мамі зараз немає де жити.

Бучацька Марія Корнійвна — середня дочка, мешкає з чоловіком та донькою у Вінниці, у тринкімнатній умовованій квартирі, але місця для матері в цій квартирі немає, бо не заслужила мати того. «Одне слово, — каже Марія Корнійвна, — «погана мама». Розлучилася з батьком, проживши з ним 57 років. Батько жнів для дітей. «Золотий» чоловік був, а «вона жила для себе». Гарно воно жили акулі. Я умовляла їх «іє смішнш-людей». Але допомогла їм оформити розривання шлюбу моя старша сестра, Фросина. Отож вехай і забирає до себе.

Жила в минулому сім'я Шершунів у Чечельницькому районі. Там і дітей ставили на ноги. Пізніше й онука Люда (дочка Марії Корнійвни) деякий час росла у дідуся з бабусею. А потім, порадившись між собою та дітьми, продали в селі хату і переїхали до Вінниці, купивши чверть будинку. Та не прижила в місті Катерина Антонівна.

ХТОСЬ вистраждав гірку істину: до всякого лиха можна звикнути, до всякого біди притерпітись. Без наслідків? Якби ж то! І я вже не раз помічала, що серед тих, хто лютістю стинається з чужим горем, зустрічаються такі, які перестають його помічати. Зачерствівши душею, вони ставляться до всіх — щасливих і обділених долею — однаково байдуже...

У черговий раз з таким явищем я зіткнулася в Острозькій школі-інтернаті для глухих дітей, що на Рівненщині. Бог обділив їх, позбавивши слуху й дару мови. Живуть вони серед подей, як на безлюдному острові, бо обділені найбільшим у світі щастям — щастям спілкування. І коли для здорових дітей школа часто-густо є

ДВІЧІ ОБДІЛЕНІ

вежкою повинністю, то для них — це єдине вікно у світ: тут вони можуть спілкуватися зі своїми наставниками й ровесниками єдино можливою для них мовою жестів.

Тож, скажіть, яє треба мети чертає серце, яку крижину душу, щоб позбавляти очнх дівсті восьмеро дітей з Рівненської та сусідніх областей їхнього єдиного просвітку — школи! А навчального року, що щойно скінчився, школу двічі довелося закрити на незаплановані каміюпи, бо хвород у приміщенні, особливо в спальному корлусі, стояла воістину собачий. Діти ляга

Перест

кімнатної тири, де дочка Шершунів Катерина я довідала, ки не ла-ти по пуч-починку, не стало сварилис-матр до-вони роз-жила в сестри А-брата З-обмін і п-за фахо-лодних і-селі, до-стрм і-старшою, щоб а з-мовляти жалілася — Це д-одна, як-не візьм-

Із Ста-чем, сини зустрілис-намагала 6 телефо-дос спс-має в до-можна й-і так за-пережив-

Не чу-на Шер-дітьми, усі оті-щорану-реп пал-дітей.

А мен-розмова-сльзю, Минне щ-

журналіст.
вне
ня 1991 року. № 137журналіст.
вне
ня 1991 року. № 137

Теодозія ЗАРІВНА

Теофіліє Зарієна родом з мацьовицького села Ридодуби, що на Тернопільні. Закінчила Львівський держуніверситет і Київський інститут театрального мистецтва імені І. Карпенка-Карого. Працює в літературній частині Київського академічного українського драматичного театру імені Ів. Франка.

Автори новітніх книг
«Мить і вічність» та «Дія на
чужбі».

ОСТАННЯ КРАПЛЯ

Як не було вже радні
і для вітця.

й громади,
і ти, високий Боже,
набрав води у рот,—
тоді стекла вервечка
із кожного містечка
і присягала небу,
що ми твої народ.
Як не було вже рад
на брехні злидні,
влади,

на німину й
німотність,
як вже такий
наш час, —
помолимось
смирно.
щоб не убила Лона
та кров

густо-червона,
що витекла із нас
Помолимося фронтов
за міцність

генофонду.
 за непадлючу руку.
 на жінку на плечі,
 що поки нас і тісу
 не проторгуєм дісу
 ці слова, ніжє титли
 ні згарочка свічі
 згадаєм відчайдушно
 про безневинні

душі.
пана брече а війною
по оці в сліпоті
Сіти цюносташе

там скоро місце
наше
'істича мить'
ітаки
ісдонлює путі

**І ПРИСЯГНЕМО НЕБУ,
ЩО МИ ТАКИ НАРОД**

Тесно. Тесно. Тесно. Сестро моє спадкова,
паде, моє корона, сестро стражданих за слово.
В відай негнута юність переплавляється в нирми.
Відчайдушна юність сплечається за ніч: Де ми?
Перепинає цюсть з доли у доли у доли,
часточки нашого щастя на діх берегах повоєлат.
Перевалився мисл, мисля кістки кабіло,
сто раз лишало душу наше нудження тіло.
Сто раз гавта ламала, разлявся аркань довіл,
падали на предіх зморяцькі райці любові,
нас придмували трохи, нас примсривають зело.
порогавляють щастя агн на четверті сел.
А поза Мисномю нити мисля сіння нотагн.
І поосудряє лико нам заміння рагн.
І цюнабільське горе — це молоді обоникн,
50 цн жінка — море, і зосім немає жінка.

ГОМЕР

Смислу грудочки, роз'яття хронічного норма,
природних поетів потворно прикрашеною норов,
золочені шити, масла і ділки — на четверте,
в коштовний метал одобрено слово простерте.
У масочках признай задріпств набрує одварти,
мніється панство — затерто папірус до дірки,
розділено учту між криваними — нічим і кривти,
а крихти — метал, та він вілгорит і крихти.
Ні вчитель, ні учень не вичинят — жербаство — погуба:
тупе марностаство об нього й не пробує зуби,
черев'я горудання пропалену шкуру не вточить.
Блаженному раю наскільки додівляється очі,
І сила зав'язе що тінє слабосуду до лавки,
до шовочки літер, до ступи хижой ллявки,
торма добродішана, хранитель з повадками видри,
останя гетера розчулено виллїти нїви.
Проскочити життя, нас зражений лев по арені,
і тіло, і мозок в якійсь божайвій орендї.
Диван, — відмахнувшись — опуладо дару, химера,
Длих час переїє, обшудивши дилінки з Гомера.

Писали хлопці, писали хлопці
до Рини:
Чи можна взяти собі за жінку
Марину?
Жартівлива народна ліснн.

Писали хлопці до Риму
високим штилем і в риму,
накочувався perit валом,
доки атраненту ставало.
Писали султану скло,
писали Люциферу в
 пекло, —
то русско, то зверхнім
 чвалом
вічне перо гуляло.
Ходили між хлопцями лани

у білій брудній сутані,
добірному товариству
дала індульгенцію таїї:
цвілі, наче маківки, пів-
білavo-чоряво-зухвалі,
сміялись уже на кутні,
навічно — і в свята,
і в будні

3 колісок нащадки
спинались,
із словом іще розминались,
та в генах вже муляли
спомини —
писали вуглем по номині.
Росли, замішані круто.
міняли на шаблю прутки
і знов сміялись до Риму:
Чи можна взяти Марину?

Ще квіти горіли у пашах піску і води,
І звук розливався, як вярвана з кратера магми,
І хала несилана спінати тебе молодий,
Що ніби до решти я щастя віднісине мала.
Скупого ландшафту гартовані паростки два —
Ім порух душі сторожоряд од жару екстазу,
Відважко летючі в мішень сидіту слова —
То дар лотереї звонованим з одного разу
І нас шибире мольберт молодий ріки,
І сонце добилик одж біагу до вечері.
І я татуую на скаржині берези руки
Тихи нирочі твої шибяві, немов обмечати до дитрі

Добірка поезій Теодозії ЗАРІВНОЇ проілюстрована
нелібрисами художника Василя ЛОПАТИ

СЮРРЕАЛІСТИЧНИЙ ПЕЙЗАЖ

Не бур'яни і нести —
племени рудих воїнів.
Виблизне сталагмітом
чийсь завадливий окрик.
Дріт упилися в нерви
дубокошастим струмом,
вже галасливий невід,
які сізювним гумус.
В небо свос мінуло
пробоє бусол знатися,
де влічине вулик —
вже галасливий невід,
Мертвої царства землі
вже без раба і паю,
і опалуй зелень
спена зжиря закланна.
Літо розп'ято цупко
на чотирьох кілочках
Вітер дхерина ступине,
вже галасливий невід,
Все зятяга до шурфу,
чорної дірки, виру.
З печероночного штурми
налогджують мортуру.
Профіль отруйний серпня
вже галасливий невід,
Зона мого серця,
роду могого зона.

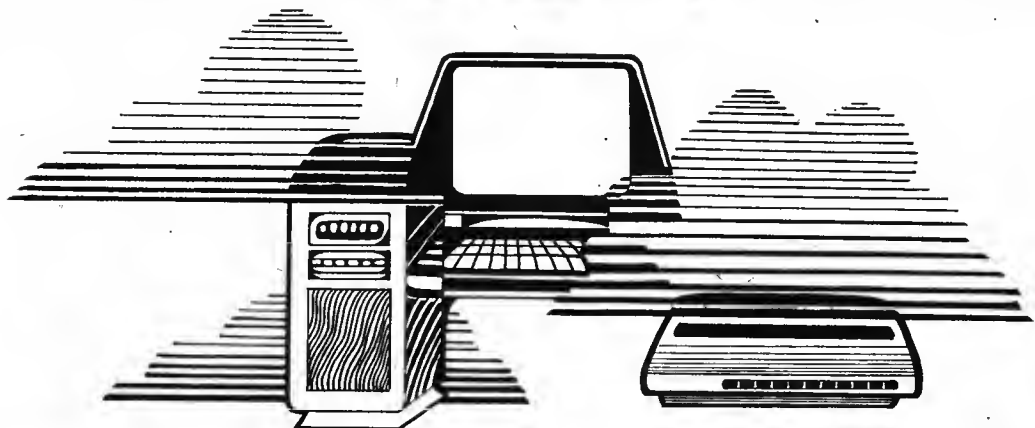
полові трава, половецький сланич приймає.
 До Путиля — рукою — на звуку загострений лет.
 Песториланий сюжет — на здену сному змирав,
 і праправучичи сонні, і під ними слабкий силует.
 Ти так незалежні, як виписи, казні чи північ.
 Ти загострили мені — чужі нечужі, чужі читачі,
 як маленькому місту до вічності вічний привід:
 обесмертєві тебе чоловіч твій, і січа, і плачу...
 Безкоштовні дуги розстелити туман, над саван —
 несеседла примета, ненадійної тиш луска.

Втрапає їм до снілх, по предвечніх, по снілхх, ти ж снілхх,
 але не хотіли б ти змислу, а ти змислу до розуму.
 То здавалось, плас і молитва — ртутюк і сковок,
 то, лиш внібітх, голос чується біля стінх,
 але десь поа десь безвеса надія на слово,
 лиш інерція йшли беззвременно усе: «Схованих»...

Ще спливає сповнення мейнштау, одначку
 покладаючи прозоро, хоч на тебе здається біди.
 Лиш думу, вже змириншася, так жалібно розном заплоче
 коли частям вже стане: на циті, на циті, на циті...
 ...Десь обізнаний крук, а йому відпінгнатий машина.
 розпалється на друзини той образ, но ти жас поєднані,
 і простіти, і простіти, і простіти, і простіти, мужчина,
 зашиє, сорочку, що на тебе подібна, вона.

НЕСКІНЧЕННИЙ КОНЦЕРТ

[illegible]

«ПОШУК» ПОТРІБЕН УСІМ

КИЇВСЬКЕ ВО «ЕЛЕКТРОНМАШ» ПРОПОНУЄ ЕЛЕКТРОННИЙ
ІНФОРМАЦІЙНО-ІГРОВИЙ КОМПЛЕКС «ПОШУК».

Комплекс «Пошук» — це базова мікро-ЕОМ з можливостями розширення, призначена для використання людьми, які не мають спеціальної підготовки: учнями шкіль, ПТУ, технікумів, студентами, спеціалістами будь-якої галузі народного господарства, чеченими, літераторами.

Комплекс «Пошук» разом з існуючою побутовою електротехнікою (магнітофоном, телевізором, телефоном) — це можливість в домашніх умовах задовольнити новими комп'ютерними засобами традиційні потреби людини в навчанні, праці, творчості, розвагах.

Комплекс «Пошук» — це хороший товариш і наставник для ваших дітей. Граючись, вони не лише плануватимуть свій інтелектуальний рішень, але й отримають велике задоволення. Комплекс «Пошук» — це відпочинок від повсякденних проблем і тривог, цінна й корисна спільнота з комп'ютером.

Використовуючи широкий спектр функцій комплексу, ви отримаєте нові можливості, які раніше в побутових умовах були нерезальними.

«ПОШУК» ДОЗВОЛИТЬ ВАМ:
організувати індивідуальні системи навчання за шкільними й вузівськими програмами, оволодіти іноземними мовами, освоїти інформатику, точні й гуманітарні науки;
створити на базі комплексу інформаційно-довідкові засоби типу домашніх картотек, на- та-логів, словників, рецептів, меню;
виконати розрахунок схем та конструкцій, моделювати процеси для спеціалістів різного профілю;

організувати автоматизовану підготовку текстів та графічної інформації для студентів, вчених, літераторів;

реалізувати системи синтезу музики і мови для імпровізаторів, звукоорежисерів, музичних груп та ансамблів;

створити автоматизовані системи управління побутовою електронною технікою;
розвинути пам'ять, увагу, швидкість реакції, образність мислення, інтелект, створювати системи контролю стану здоров'я усіх членів сім'ї.

організувати відпочинок дітей та дорослих шляхом постановки динамічних ігрових програм різноманітної складності та змісту.

ТЕХНІЧНІ ДАНІ:

Тип керуючого мікропроцесора КМ 1810 8М88
Швидкість дії 1,35 млн. операцій за секунду

Розрядність даних 8 розрядів

Розрядність адрес 20 розрядів

Обсяг внутрішньої пам'яті оперативної пам'яті 128 Кбайт

Засіб відображення 8 Кбайт

Символьний режим 48 символів×35 рядків, 4 копії, з папірці з 16, 80 символів×25 рядків, з копії з папірці 16.

Графічний режим: 320×200 кропек 4 кольорів з папірці 16, 640×200 кропек 2 кольорів з папірці 16.

Засіб зовнішньої пам'яті: побутовий магнітофон

Місткість магнітофонної касети: 720 Кбайт

Швидкість об'єму: 10 Кбайт за хвилину

Касетирізка: повноприводна

Програми забезпечення: програми сумісності з ядром ПЕОМ IBM PC, ЕС 1848, SM 1818.

Розширення — конструкцією передбачена установка додаткових адаптерів-розширювачів (до 4-х одночасно).

Потужність базового варіанта — 25 ВА

Сітка живлення — 220 В, 50 ГЦ.

БАЗОВИЙ ВАРІАНТ КОМПЛЕКСА

До складу базового варіанта комплексу «Пошук» входять:

— системний модуль з клавіатурою

— блок електроніки від сітки 220 В 50 ГЦ;

— магнітофонна касета з програмним забезпеченням;

— з'єднувальні кабелі;

— експлуатаційна документація.

РОЗШИРЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ КОМПЛЕКСА

Якщо вам недостатньо можливостей базового варіанта, ви можете їх розширити в потрібному напрямку і створити різноманітні проблемно-орієнтовані системи. Для цього необхідно купити додаткові адаптери-розширювачі:

адаптер ігровий;

розширювач постійної пам'яті 64 Кбайт;

розширювач оперативної пам'яті 256 Кбайт;

адаптер інтерфейсний НРПС, НРПР-М,

синтезатор музики;

адаптер дискового накопичувача 133 та/чи 69 Мб;

адаптер локальної сітки;

адаптер постійної пам'яті;

розширювач оперативної пам'яті 512 Кбайт;

комплект для технічної творчості.

Номінальна адаптерів постійно розширюється, за їх допомогою до комплексу можна підключити ряд мікропериферійних пристроїв, таких, як ігровий маніпулятор, пружинний пристрій, клавіш, музична клавіатура, адаптувач на гнучких магнітних дисках тощо.

Постійно вдосконалюється також програмне забезпечення комплексу, що вкладає базову систему аудіо/відео, текстове забезпечення, операційні системи (насетні та дискові версії), мовні та інструментальні засоби і бібліотеки прикладних програм для різних областей використання.

Коли ви станете власником комплексу «Пошук», ви позбудетеся багатьох клопотів та сумного настрою. У вас з'явиться цікава розвага, діловий партнер і хороший товариш.

Сподіваємось, що високі технічні характеристики комплексу «Пошук», можливість його розвитку і програмна сумісність з вітчизняними та зарубіжними персональними комп'ютерами вас влаштують.

Тоді чекаємо ваших заявок.

Наша адреса: 252180, м. Київ, вул. В. Окружна, 4, 80 «Електронмаш».

Телефон для довідок: 475-43-00, 475-98-18 — відділ маркетингу.

474-12-53, 475-93-82 — відділ СКБ;

475-94-24, 474-12-37 — відділ збуту;

475-92-20 — БНП.

Телеграм — 131062 КОСМОС.

Телефакс — 474-12-82.

**ФІРМОВИЙ САЛОН-МАГАЗИН «МЕРКУРІЯ» ВИ-
РОБНИЧОГО ОБ'ЄДНАННЯ «ЕЛЕКТРОНМАШ»
ПРОПОНУЄ:**

— електронний інформаційно-ігровий комплекс «Пошук» — високопродуктивну ЕОМ, сумісну з IBM PC. Комплекс має можливість для розширення, призначений для використання тими, хто не має спеціальної підготовки. Комп'ютер «Пошук» може бути використаний в усіх галузях народного господарства, але найкраще — для комп'ютеризації навчальних процесів.

Приймаючи нашу машину, ви збережете не лише час, а й гроші — адже її ціна — лише 1550 карбованців!

Ваша побутова техніка — телевізор, магнітофон — теж можуть прислужитися. Адже система «Пошук» передбачає їх залучення до комплексу, а великий добір ігор на касетах забезпечить цікавий відпочинок членам вашої сім'ї.

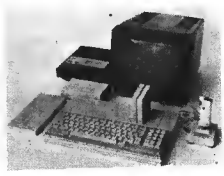
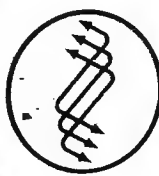
**У САЛОНІ-МАГАЗИНІ ВИ МОЖЕТЕ ПРИДБАТИ
ДОДАТКОВІ АДАПТЕРИ, РОЗШИРЮВАЧІ
ДЛЯ КОМП'ЮТЕРА «ПОШУК». КРИМ ТОГО, ДОСВІДЧЕ-
НІ ПРОДАВЦІ-КОНСУЛЬТАНТИ ЗАПРОПОНУЮТЬ
ВАМ ЕОМ БІЛЬШ ВИСОКОГО КЛАСУ:**

— надійну, високопродуктивну, ділову ЕОМ СМ1425;

— універсальну керуючу мікро-ЕОМ «Нивка» з рядку СМ1810.

**БУДЬ ЛАСКА ДО САЛОНУ-МАГАЗИНУ «МЕРКУ-
РІЯ». МИ ЧЕКАЄМО ВАС!**

Наша адреса: м. Київ-179, 252179, вул. Львівська, 59р.
Тел. 444-75-68, їхати від ст. метро «Святошино» трол.
№ 7 до зуп. «Дічна».

НОВГОРОД-СІВЕРСЬКИЙ «ДАДЗИБА»

За листом читача

Листів у Новгород-Сіверському почався з досить неординарної події: у центрі міста навідомі написали фарбою на стіні магазину кілька дошкульних слів на адресу заступника голови райвиконкому М. Бунака. Вранці працівники міліції на запит, як результат. Спроба подібного незвичного прояву протестування ще не траплялася у райцентрі.

Але невдовзі великі літери були акуратно змиті. По суті, так само, як зникаючи на адресу М. Бунака з різноманітних злодійських. Ще у червні припинено кримінальну справу, яку порушували щодо нього обласні прокуратура, Ветеран війни І. Прейс Н. Томілюк одержала з обліковою деталлю не спостережувати П. Снарів. Словом, чергова спроба сажаючи на високостояльну особу в районі не вдалася. Однак це не заспокоїло Н. Томілюк інших ветеранів, які засумнівалися у висновках перерахунок.

Я приїхав у Новгород-Сіверський нині він не затих після місцевого гатуку «дадзиба». На ткацькій фабриці, де кілька місяців тому на партахорах комунистів висловлювали своє невдоволення М. Бунану, мене зустріли тісним нічником жінки.

— Ні а що вже не віримо... щиро ділячись своїм нобілізм — У нас, куди не зійшли, один одного попрацюють. Мабуть! А ми знаємо, як злідили Німого купити не зможемо.

З жінками говорити про трудності нелегко нині будувати. Хіба лише у Новгород-Сіверському царство дорожчів, не вистачає елементарних товарів? Скарб — талони, напідпором приклади, і все ж підстава для зневаги у новгородськеврані. Дізнаючись, нія, деінде у цьому переконалися, перевірили скаргу на заступника голови райвиконкому. Люди назвали різні факти. Не всі вони підтверджували. Та по-інших військах підроз, чутко наживаючи сприйняти реальні наслідки злочинів у області райцентру. Скажімо, на не давній сесії районної Ради депутати просили назвати

Згідно із законодавством ми передали її для ведення розслідування в обласне управління внутрішніх справ.

Та слідство чомусь почалося лише у червні. М. Бунак жінку 1771 карбованець у касу БМУ-2 відправив після приїзду прокурора... Свідчення болгарів зникли... І як результат — кримінальну справу припинено. Хоча виникло запитання: сумніви щодо автентичності щедрих свідчень БМУ-2 жінки, правдивого згадування розслідування і моральних принципів районного керівника. Проти М. Бунака, до речі, вже атрете порушується кримінальна справа. Та пошура заохочення вагомі причини, щоб припинити.

— Я розслідую його першу справу, — задушею більшій працівник міліції, який голова профімово радуюсь «Новгород-Сіверський» П. Гондартенко. — Ми повністю довели його вину у заохоченні службовців становити. Але ж кримінальну справу зам'яли. Гроші він, як і тепер, повернув...

Старший науковий співробітник науково-заповідника «Слово о полку Ігоревім» В. Гладкова цьому не дає стисли.

Розумієте, про його неправдивість діяльність ми завідуючого райкоміс відділку культури, службові махалими не раз писала преса. Але ж, не секрет, Михайло Сергієвич має досить впливових покровителів. А тому йому все стоїть з вуш. Тому він і до цього часу ніяких висновків не зробив.

Зустріли з багатьма новгородськевранцями звернули мою увагу на кількісній давності перевірку опито-торгової бази райспожив-спілки. У ході її було виявлено вражаючий факт — заохочували складами Т. Ісаченко та Л. Шевель, передали заступнику голови Лівнівської сільради Т. Залозний

замість дефіцитних товарів, які адресувалися дітям, жінкам. 6300 карбованців готівкою і кредити на суму 2376 карбованців. Згадані працівники створили поклади. Звільнено а роботи директора бази М. Москаленка. Але як досі люди не знають, хто ж став засновком Інпортного одагу, 183 пар модного аутути, куди все це пошлося. Глуха стіна невідомості. Рядові виконавці у роті воді набували Торк з магазину № 13, загнотворили величезні партії, виходили ливники, телевізори, техніка, у невідомому напрямку. Можливо, надходять іншими друзями-болгарами, які а щедрими готівками їдуть продавати рідних? Чи можливо, іншим погіршенням? Що його жана Невеско. Невеско, Михайло Сергієвич як заступник голови райвиконкому адолював за справи в районі, але ж в усі роки в кінтантах не має можливості заглянути. У цьому я знову адолював його наслідки.

Та все ж, з чому він поперевірки неподобався і ним е. Його розкрили місцеві співробітники КДБ.

— Після вильоту встановили Верховної Ради СРСР від 23 листопада 1980 року опини державними дозові назані організувати контроль за розподілом, використанням і внутрішньої продукції. Під час перевірки нас насторожили деякі факти, — розповідає начальник райспоживу Михайло Сергієвич. — У магазині «Мейбел» відмітка про те, що у 1980 році на довгошну адресу Бунака одержано кімнатний гарнітур виробництва СССР — НДР, наступного року у куди-то куди (ПНР). Все це поза чергою. Торк 27 червня Михайло Сергієвич придбав за 2300 карбованців лінійський телевізор, який відвізся для загнотворення лінійських траас.

Чи ж може після цього М. Бунак не в слухав, а не діал боти виконували до керівників торговельних підприємств району? Важко сказати. Адже за отриманих грошей потрібно платити або монетаріям, або неустрашимим, або взагалі службовцю сапінтою.

— Бесіду з головою райвиконкому Г. Буком про нездорову обстановку в райцентрі.

— Ну, яка в нас мабуть? — скептично оцінює Григорій Наслович висловлювання працівників ткацької фабрики, слова яких йому передали. З ним, зрештою, погоджуюсь: у Новгород-Сіверському, на щастя, нема ні стралянина, ні крові, ні шкварден. Зовні тихо, спокійне життя. Однак вони досить неспокійно прикинули, пригнучили дімні сиб з неминим сумлінням. Люди починають втрачати інтерес у справедливості. Вони чистіше вживають різноманітні іноземні слова, які заохочують а детективних серіалів. У ще їм залишається?

Сергій ПАВЛЕНКО, власний кореспондент «Родос України», Чернігівська область

Фото Миколи БОЧКА

РОДОС України

Газета Верховної Ради України Київ РР

Перший заступник
голови редколегії
Антонія ГОРЛОВ

Редакція:

Олександр ВІЛНІЙ
заступник голови
редколегіїОлександр
БЕЛІН
зам. кореспондента
АН УРСРВолодимир
КРАСНОСЛАВСЬКИЙ
заступник голови
редколегіїЛеонід
САМОЙЛЕНКО
заступник голови
редколегіїВіктор
СІДОРЕНКО
заступник голови
редколегіїАнтонія
СОЛОНСЬКИЙ
заступник голови
редколегіїВіктор
СІДОРЕНКО
заступник голови
редколегіїВіктор
СІДОРЕНКО
заступник голови
редколегіїВіктор
СІДОРЕНКО
заступник голови
редколегіїВіктор
СІДОРЕНКО
заступник голови
редколегіїВіктор
СІДОРЕНКО
заступник голови
редколегіїВіктор
СІДОРЕНКО
заступник голови
редколегіїВіктор
СІДОРЕНКО
заступник голови
редколегіїВіктор
СІДОРЕНКО
заступник голови
редколегіїВіктор
СІДОРЕНКО
заступник голови
редколегіїВіктор
СІДОРЕНКО
заступник голови
редколегіїВіктор
СІДОРЕНКО
заступник голови
редколегіїВіктор
СІДОРЕНКО
заступник голови
редколегіїВіктор
СІДОРЕНКО
заступник голови
редколегіїВіктор
СІДОРЕНКО
заступник голови
редколегії